

לימודי-חינם

בבי"ס תיכון רוו

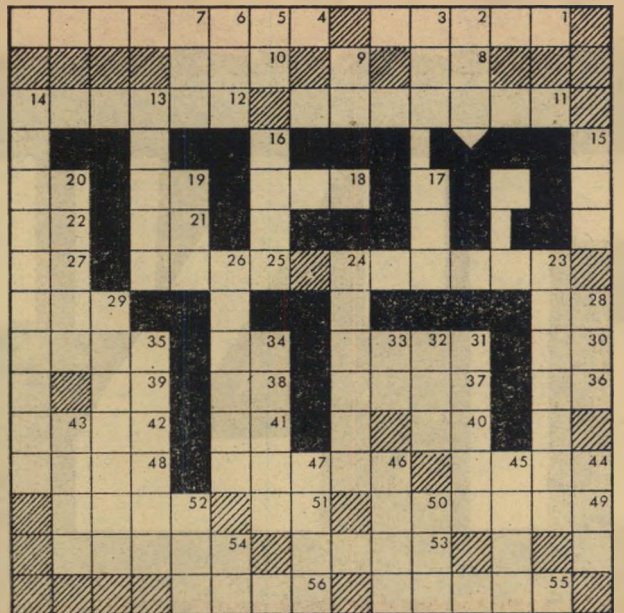
פתרו את התשבץ ושלוהו בצירוף המודעה, או הע-
תיקוהו על נייר בציון הפרטים, למכון רוו, רח' פנקס
60, ת.ד. 21135 תל-אביב לא יאוחר מה-15.6.66. בין
הפותרים נכונה יוגרלו 3 פרסים:

פרס ראשון — לימודי בגרות חינם בקורס ערב
חורף 1966

פרס שני — הנחה בשעור של 50% משכר הלימוד
(בגרות ערב חורף 1966)

פרס שלישי — הנחה בשעור של 25% משכר הלימוד
(בגרות ערב חורף 1966)

נוסף לזה יזכו 20% מכלל המשתתפים בהנחה של
10% משכר הלימוד ללימודי בוקר או ערב בשנת
תשכ"ז.

מאוזן

- מנורה; 4. חברת כנסת; 8. זעיר; 10. פייס; 11. מדינה באסיה
בה מתגלים קרבות; 12. שיטת זרממה; 18. מוכר בתנית; 19. ולד
שנולד טרם זמנו; 20. תינוקות; 21. מצבה; 22. אות בא"ב העברי;
23. כפר אומנים בארץ; 25. מדינה שכנה למצרים; 27. שאינו קשה;
28. שאינו מת; 29. שור בר; 30. מתאכסן למשך הלילה; 31. בושח;
34. כינוי לקב"ה; 35. גוף זר המקיף את כדור הארץ; 36. מוקש;
37. שותה; 38. בלבד; 39. רקבון; 40. מושג בחשמל; 41. תנור (הפוך);
42. אריה צעיר; 43. ספר התורה; 46. אוצר; 48. קימוב הריסות;
49. משחק בספורט; 51. בוסתן; 52. סוף; 53. פלג, מעין; 54. בריון;
55. אבר בוקר, עשוי חומר קרני; 56. ה"כ מתנועת החרות.

מאונך

- צבע מדי צה"ל; 3. רעד; 5. ישן; 6. חלב בהקיץ; 7. נטף, נזול;
9. הגיע; 13. חומר חיסון; 14. חולה מדימה; 15. המוסד היחיד בארץ
המכין לבחינות הכניסה לאוניברסיטה ולטכניון; 16. אליית האהבה;
17. זוית; 19. אסון, צרה, איד; 20. חיל פשוט; 23. קיבוץ מפולג;
24. חומר נפץ; 26. מושב האפיפיור; 28. עבר; 29. אגרסיביות;
31. קבצן, נוד; 32. קרובו של אברהם אבינו; 33. גוף (הפוך); 34.
כתב עת חודשי; 35. בכמות גדולה, בשפע; 43. מחברת אישית;
44. מלומד, פיקח; 45. תוספת שבועית לעיתון; 46. פונדק, אכסניה;
47. שוט; 50. קדרה; 52. ארשת; 54. משבטי ישראל.

שם וכתובת:

בין שני מושגים אלה. טען העורך: "עניין
ציבורי" פירושו — עניין הציבור, בשל
איפיו, לעניין את הציבור. זהו קנה-מידה
אובייקטיבי. ואילו "עניין לציבור" פירושו:
עניין שכל הציבור, ולא רק חלק ממנו,
מהעניין בו בפועל. זהו דבר שאינו ניתן
כלל להוכחה.

נראה כי הוועדה קיבלה את הפירוש שלנו,
כי על כן היא תובעת להחליף את המילים
לפי בקשתנו.

גם בכמה גזרות אחרות של החזית נחלנו
נצחונות שלמים או חלקיים. בין השאר:

- קובעת הוועדה שיש לצמצם את הי-
סעף המאפשר לתבוע אדם לדין פלילי
בעתן הוצאת לשון-הרע על "ציבור" בלתי
מאורגן. כפי שהצענו, צימצמה הוועדה סעיף
זה להשמצות בשל "לאום, מוצא, דת או
עדה". אך היא הוסיפה, בניגוד לדעתנו,
גם "תעסוקה" — כך שקביצות מקצועיות,
כגון בעלי-התעשייה, חוכלנה לטעון כי נעל-
בו באופן קולקטיבי.
- לא קיבלה הוועדה את טענתנו שאי-
אפשר להוציא לשון-הרע על מת. אך היא
מבטלת את הסעיף המאפשר לקרובי הי-
נפטר להגיש משפט פלילי או אזרחי. הסמ-
כות תשאר רק בידי הממשלה, במידה
מצמצמת.
- הוועדה משחררת את רוב עובדי הי-
עתון מאחריות פלילית ואזרחית. היא מטי-
לה את האחריות רק על העורך, כפי ש-
דרשנו — בחוספת האיש שהחליט למעשה
על הפירסום, בניגוד לדרישתנו.
- הוועדה נתנה הגנה מלאה לפירסום

פירסום הדו"ח הרישמי של ועדת-ויתקון
על חוק לשון הרע עורך אצל כולנו רגשות
מהולים.

היתה זאת ועדה בעלת הרכב אישי סימ-
פאטי ביותר, ולכן גם החלטנו להעיד ב-
פניה, למרות שלדעתנו יש צורך לבטל
את החוק כליל, ולא לתקנו. בעת מתן
עדותו התרשם העורך כי שלושת חברי
הוועדה — השופט העליון אלפרד ויתקון,
הפרופסור (למשפטים) לבונטין וחבריה-הכנסת
(מפא"י) זאב שרף — מתייחסים לבעיות
חופש-העיתונות בכנות וברצינות.

לגבי הנקודה העקרונית אין הדו"ח מש-
איר שום ספק: מלחמתנו הקיצונית בי-
חוק לשון הרע היתה מוצדקת. כי הוועדה
פוסלת כמה מן הסעיפים העיקריים של
החוק, וקובעת בפירוש שהם פוגעים בי-
חופש הדרוש לעתונות במדינה תקינה.

גם לגבי סעיפים אחרים אין הוועדה
מפריכה את טענותינו, אלא מסתפקת בקבי-
עה כי "נימקי התומכים והמתנגדים שקו-
לים" היא מציעה מעין תקופת-מיבחן.
בזאת אני מרשה לעצמי לחלוק על דעת
הוועדה. אם הנימוקים בעד ונגד שקולים,
משמע שיש 50% של חשש סביר שאותם
סעיפים פוגעים בחופש-העתונות. במקרה זה
סמונה סכנה רבה מדי במיבחן. מה גם
שקשה מאד לתקן את החוק שנית, אחרי
שנה-שנתיים — כי עד אז תשכך ותישכח
הסערה, והכוחות המעוניינים בחיסול יהיו
מבוזרים היטב.

העתונות הבינלאומית הגדירה את החוק
כולו כ"חוק העולם הזה". אך במיוחד זכו
בחואר זה שני סעיפים. בשניהם מנחלה
לנו הוועדה נצחון מכריע.

וכך אומרת הוועדה לגבי הסעיף 12, הי-
מטיל אחריות פלילית ואזרחית על המדפיס
והמפיצים של שבועון:

נציגי העתונות, ובעיקר גם מר אבנרי,
טענו לפנינו, כי אין כל צידוק להפי-
לות בין עתון יומי לבין עתון אחר,
למשל שבועון. יתכן כי אף הוא (השבועון)
מביא חדשות, ואין לו שהות לבדוק במלואו
כל חומר הבא לפירסום.

"הועלתה טענה כי הפלילה זו היתה
מכוונת לשבועון אחד. רשמנו לפנינו את
דברי היועץ המשפטי ומר אונג, יושב-ראש
ועדת-החוקים-המשפטיים של הכנסת, שהכחיר
שו כוונה כזאת.

"אך נראה לנו כי הנימוקים (הנכונים
לכשעצמם) שהניעו את המחוקק להוציא
עתון יומי מתחולת הסעיף, כוחם יפה, בי-
הרבה מיקרים, גם לגבי עתון לא-יומני.
באנגליה, לפי חוק משנת 1952, נחשב לי-
עתון כל פירסום המופיע בתדירות של לא
פחות מאחת לשלושים וששה יום. אנו
ממליצים על תקופה של ארבעים יום."

כלומר: לפי המלצת הוועדה יהיה דינם
של שבועון, דרשבועון וירחון כדינו של
עתון יומי, ולגביהם לא תחול שים אחריות
על המדפיס והמפיצים.

נצחון מוחלט דומה השגנו לגבי הסעיף
11(ג), המטיל אחריות מיוחדת על "ראש
מערכת". מאחר שאני האדם היחיד בישראל,
כמדומה לי, הנושא בחואר זה, סברו רבים
כי יש לי הכבוד להיות הנושא הבלעדי
של סעיף זה.

אומרת הוועדה:

מקבלים אנו את טענת נציגי העתונות,
שהדיבור, כל מי שעמד בראש מערכת הי-
עתון, סתום ומיותר. איש כזה אינו מוכר
בפקודת-העתונות. רצוי, אפוא, למחוק את
המילים הנ"ל מתוך ההגדרה."

המאבק העיקרי היה נטוש, כמובן, כביב
סעיף 14 המפורסם — הסעיף המבטל את
ההגנה של "אמת דיברתי".

לפי החוק, גם אחרי שהוכיח העתונאי כי
פירסומו היה כולו אמת, יורשע בדין פלילי
ואזרחי, אלא אם כן הצליח להוכיח כי
"היה בפירסום עניין לציבור, ובלבד שהי-
פירסום לא חרג מתחום הדרוש לאותו עניין".
העורך, בעדותו, תבע לבטל את הפיסקה
הזאת כולה, ולהחזיר את המצב לקדמותו —
כלומר לתת חסינות מוחלטת לאמת. דרישה
זו לא נתקבלה על-ידי הוועדה.

לעומת זאת קיבלה הוועדה שתי דרישותיו
האלטרנטיביות:

- למחוק לגמרי את המילים, "ובלבד שהי-
פירסום לא חרג מתחום הדרוש לאותו עניין".
- להחליף את המילים "עניין לציבור"
במילים "עניין ציבורי".

בעת מתן עדותו, התלקח ויכות בלשני
בין השופט ויתקון ובין העורך על ההבדל

השופט העליון ויתקון

דברים שנאמרו במשפט, גם אם לא היו
דחאק "לצורך הדין ובקשר איתו".

- הוועדה הרחיבה בהרבה את ההגנה
על "הבעת דעה הוגנת".
- הוועדה מרשה לנאשם במשפט לשון-
הרע לחקור את הנפגע מלשון-הרע על
מהימנותו.

אך גם אם התקבלה כל המלצות הי-
ועדה, לא קיבלה כמה מתביעותינו החשוב-
בות. למשל:

- אין היא נותנת, כאמור, חסינות
מוחלטת לאמת.
- היא מטילה אחריות פלילית ואזרחית
על האדם שהביא את הידיעה לעתון. מובן
ששום עתונאי הגון לא יגלה לעולם מקור
אינפורמציה, כך שסעיף יוצר מצב קשה.
- גם אחרי שהוועדה צימצמה את
מיספר האחראים במערכת העתון, נשאר הי-
מצב מעורפל, ובית-המשפט יצטרך להיכנס
למיבנה הפנימי של המערכת — דבר שאינו
בריא.

- הוועדה משאירה לשיפט את הסמכות
להטיל איפול על משפטים של לשון-הרע,
כולם או חלקם (אך קיבלה את דעת הי-
עורך שאפשר להסתפק באיסור פירסום חלק
של עדות, מבלי להטיל איפול על המשפט
כולו).
- ראשה-ממשלה קיבל על עצמו מראש
התחייבות מוסרית לבצע את כל המלצות
הוועדה — ועכשיו נראה איך יעמוד בי-
התחייבות זו. אנו, על כל פנים, נצטרך
להמשיך במאבק, בכנסת ובציבור, לקבלת
כל המלצות המקלות של הוועדה — בי-
תוספת תביעותינו שלא נתקבלו, והנראות
לנו חיוניות לקיום חופש-העתונות.

איש כפי

קורסים:

ב"ס לנהגות

ברכב פרטי
קטנוע
אופנוע

גם בתשלום קבוע עד קבלת רשיון נהיגה

תמרור ב"ס לנהגות

תל-אביב, רחוב ברוכוכ 34 — טלפון 244675 — ת.ד. 21108